

CALL FOR PAPERS AANKONDIGING

Vlaanderen
is erfgoed

Elfde Landschapscontactdag Thema: Sacrale landschappen

Tijdens de Vlaamse landschapscontactdag staat het onderzoek naar de genese en de dynamiek van het Vlaamse cultuurlandschap centraal. Recente onderzoeksmethoden en -resultaten omtrent landschapsgenese worden voorgesteld en er is ook ruimte voor discussie en uitwisseling van kennis en ideeën binnen het brede landschapsonderzoek. De landschapscontactdag streeft ernaar de interactie en samenwerking tussen verschillende invalshoeken en disciplines in landschapsonderzoek te versterken.

Dit jaar ligt de focus op sacrale dimensies binnen bepaalde landschappen.

Het voortdurend gebruik van steeds dezelfde plaatsen en rituelen zorgde voor een versterking van de sacrale beleving van een welbepaalde locatie, soms uitmondend in vormen van massadevotie. Door het oprichten van gebouwen of constructies en het instellen van bepaalde (volks)gebruiken ontwikkelde zich binnen bepaalde landschappen een sacrale dimensie. Uit de combinatie van fysieke elementen en rituelen ontstonden devotionele plekken die meteen of gaandeweg ook aan het omgevende landschap een sacrale betekenis gaven. Sacrale landschappen vertellen het verhaal van een gelovige gemeenschap maar tegelijk ook van een sociale, culturele en politieke gemeenschap.

Bij het begrip 'sacraal landschap' gaat het ook om het ontrafelen van de betekenis die aan specifieke locaties werd of wordt gegeven op basis van herinneringen, overleveringen, tradities, overtuigingen, enzovoort. De ruimtelijke relatie van een 'sacrale plaats' met andere elementen in het natuurlijke of later door de mens vorm gegeven landschap is essentieel voor de interpretatie van de vroegere of huidige sociaal-culturele betekenis van deze plaats. Gebouwen, constructies en daaraan verbonden tradities met een 'sacraal karakter' moeten ook steeds gezien en begrepen worden binnen hun landschappelijke context.

Een 'sacraal landschap' was een levende realiteit voor voorbije generaties maar is nu veelal verborgen en grotendeels vergeten. Sacrale landschappen zijn getransformeerd als resultaat van een veranderend maatschappelijk, cultureel of politiek klimaat. Toch zijn er nog vele relictten en betekenisvolle patronen aanwezig die ons een idee geven van hoe onze voorouders bijzondere plaatsen in hun landschap ervaarden. Veel van deze plaatsen hebben aan religieus, volkskundig en cultuurhistorisch belang ingeboet maar maken nog steeds deel uit van het collectieve geheugen.

7 oktober 2016 – LIER

Daarom zoekt deze Landschapscontactdag naar bijdragen die ingaan op het ontstaan, de transformatie en de betekenis van sacrale landschappen vroeger en nu. Welke inzichten leveren deze landschappen in de culturele processen, mentaliteiten en de sociale identiteit van de vroegere samenleving? Waarom werd voor een specifieke geografische locatie gekozen? Hoe werd een 'sacrale plaats' ruimtelijk onderscheiden van een 'wereldse'? Welke ruimtelijke relaties zijn er tussen 'sacrale plaatsen', het natuurlijke landschap en nederzettingen, begraafplaatsen, andere heiligdommen, wegen, begroeiingen, enzovoort?

Open oproep:

We zoeken 5 lezingen die een aspect belichten van het fenomeen 'sacrale landschappen'. Suggesties voor een postersessie zijn eveneens welkom.

Voelt u zich geroepen uw onderzoeksresultaten te delen, stel u dan kandidaat voor een lezing, excursieleiding of poster. Mail vóór 1 juni een samenvatting (van 250-400 woorden) naar:

inge.verdurmen@rwo.vlaanderen.be.

Programma & Inschrijving:

Het definitieve programma zal in de loop van juli aangekondigd worden, waarna de inschrijvingen zullen starten.

Organisatie:

- Onroerend Erfgoed
- Stad Lier
- Katholieke Universiteit Leuven – Onderzoekseenheid Middeleeuwen
- Universiteit Gent – Vakgroepen Geografie, Geschiedenis en Archeologie
- Universiteit Antwerpen – Departement Geschiedenis
- Vrije Universiteit Brussel – Vakgroep Kunstwetenschappen & Archeologie

Agentschap
Onroerend Erfgoed

Vrije Universiteit Brussel

